

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

01033, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39-41, тел.: 289-0169; тел./факс: 287-6154
<http://www.nas.gov.ua/tradeunion/>; E-mail: office@centrecom.kiev.ua

Вих. № 01-01/34 від 26.05.2017

Президенту України
П.О.Порошенку

Шановний Петре Олексійовичу!

Профспілка працівників НАН України схвально сприйняла підписаний Вами Указ «Про відзначення 100-річчя Національної академії наук України» (18 травня 2017 р. №136/2017). Нам імпонує висока оцінка Академії Президентом України, як унікального інтелектуального надбання українського народу, а також переконаність щодо необхідності пріоритетної державної підтримки розвитку науки – джерела економічного зростання та підвищення добробуту громадян.

Проте, на превеликий жаль, реалії сьогодення дуже контрастують з цим документом.

Академія перебуває у надзвичайно скрутному фінансовому становищі. Це відбувається через ігнорування владою, насамперед виконавчою її гілкою, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», зокрема ст.48, яка гарантує бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 відсотка ВВП з 1 січня 2020 р. Зараз воно ледве сягає 0,2% ВВП, всупереч пропозиції Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти виділити на науку у Державному бюджеті на 2017 р. 0,5% ВВП.

Така ситуація виникла не сьогодні. Ще у 2016 р. Уряд, який тоді очолював А.Яценюк, заклав у Державному бюджеті зменшення видатків на науку на 19% (!), в той час, як видаткова частина держбюджету в цілому зросла на 14,2%. Результатом такого урізання стала неповна зайнятість з усіма негативними наслідками. У 2016 р. дефіцит фонду оплати праці становив у часовому вимірі 2 місяці (коефіцієнт зайнятості – 10,08 місяців).

Незважаючи на збільшення бюджетних асигнувань НАН України у 2017 р. ніяких позитивних зрушень не відбулось, оскільки підвищення з 1 січня 2017 р. мінімальної заробітної плати у два рази – до 3200 грн. і встановлення ставки I розряду ЄТС – 1600 грн. не було забезпечено необхідними видатками на фонд оплати праці.

З початку 2017 р. із 177 наукових установ 125 (25250 співробітників) працювали у режимі неповного робочого часу, їх працівники також змушені були брати відпустки без збереження заробітної плати, переходити на 0,75, 0,5, а то і 0,25 посадового окладу. І це при тому, що НАН України лише за минулий рік скоротилась на 13,7%(!) (коефіцієнт зайнятості у 2017 р. погіршився до 9,6 місяців).

Протягом 2007-2014 років середньомісячна зарплата у НАН України була вищою за аналогічні показники не лише по економіці, але навіть і по промисловості. Сьогодні картина зовсім інша. За 2016 р. середньомісячна зарплата у НАН України - 4332 грн.; по економіці - 5183 грн.; по промисловості - 5902 грн. Така ж тенденція спостерігається і за перший квартал 2017 р. Відповідно: 5600 - 6100 і 6844 грн. То про яку престижність наукової праці можна говорити, коли вчені - інтелект нації - перебувають у такому жебрацькому становищі. Тут знову доречно згадати Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність» (ст. 36), де мова йде про те, що «держава гарантує встановлення ставок (окладів) науковим працівникам державних наукових установ, виходячи з розрахунку посадового окладу молодшого наукового співробітника на рівні не нижче подвійної середньої заробітної плати у промисловості в цілому по Україні». Згідно з Прикінцевими та перехідними положеннями Закону зазначена норма набирає чинності з 1 січня 2020 р. шляхом збільшення з 1 січня 2017 р. цієї величини. Сьогодні це співвідношення становить 1 : 2,78 (4913 грн. - посадовий оклад молодшого наукового співробітника і 13688 грн. - подвійна по промисловості). За такого фінансування науки як зараз, воно ніколи не вийде на рівень, гарантований державою.

Обрахунки, проведені НАН України та надані Міністерству фінансів, Комітетам Верховної Ради України – з питань науки і освіти та з питань бюджету, свідчать, що мінімальна потреба в додатковому фінансуванні (в розрахунку на 2017 р.) становить 642.829 млн. грн., у т.ч. на необхідний фонд оплати праці у режимі повної зайнятості – 452.112 млн. грн.

Шановний Петре Олексійовичу! Вважаю своїм обов'язком інформувати Вас, що ситуація у трудових колективах наукових установ надзвичайно напружена. Настрої радикалізуються. Люди втрачають віру у спроможність влади (всієї влади) змінити ситуацію на краще. Все частіше лунають заклики «ініціювати відставку Кабінету Міністрів і позачергові парламентські вибори, оскільки коаліція БПП і «Фронту змін» фактично проводить політику руйнації вітчизняної науки, абсолютно ігноруючи Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність». Аргументовано опонувати таким настроям і закликам стає все важче.

Шановний Петре Олексійовичу! Нам би дуже не хотілося щоб 100-річчя НАН України перетворилося на бутафорні урочистості, на свято «зі сльозами на очах», до якого багатьом науковцям потрібно ще якось дожити. І саме Президент України може не допустити такого розвитку подій.

Вважаємо що у цій ситуації необхідно наступне:

чітке доручення Президента України Кабінету Міністрів щодо вжиття невідкладних заходів для врегулювання проблеми з оплатою праці у НАН України (внесення відповідних змін до Державного бюджету 2017 р.), а також врахування при підготовці проекту Державного бюджету на 2018 р. бюджетного запиту Академії та ст.48 Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Україна формально є парламентсько-президентською державою. Проте ми чудово усвідомлюємо вагу слова Президента та його позиції, вплив і авторитет для Уряду та парламентської коаліції.

Шановний Петре Олексійовичу! Профспілка вважає, що саме Вам до снаги здійснити крок, який наочно засвідчить Ваше розуміння ролі і значення провідної наукової організації України для сьогодення та майбутнього нашої держави.

З повагою

**Голова Профспілки
працівників НАН України**

А. І. Широков